

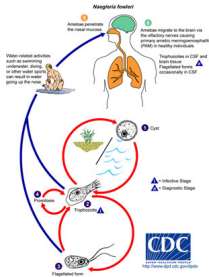
Tìm hiểu về bệnh amip ăn não người

Tác Giả: Viát Hà, phóng viên RFA

Thứ Bảy, 06 Tháng 10 Năm 2012 08:22

Chỉ trong vòng vài tuần gần đây, truyền thông Việt Nam liên tục đưa tin về hai trường hợp tử vong vì bệnh amip ăn não người.

Sự diễn biến quá trình lây nhiễm bệnh amip ăn não người.

Đây là một căn bệnh hiếm gặp trên thế giới nhưng lại có tỷ lệ tử vong cao, do đó cũng đáng khi nhắc nhở người dân lo ngại nếu không được chẩn đoán kịp thời về bệnh này. Bệnh amip ăn não và triệu chứng

Ngày 30 tháng 7, bệnh viện Nhiễm trùng thành phố Hồ Chí Minh tiếp nhận một nam bệnh nhân có những triệu chứng giống như các bệnh viêm não do virus. Các triệu chứng điển hình lúc đó là sốt cao, lú mẩn, cứng cổ và thờ ơ. Chỉ trong vòng chưa đầy 24 giờ thì khi nhập viện, tình trạng bệnh nhân thêm nặng và bệnh nhân tử vong vào ngày hôm sau. Xét nghiệm dịch não tủy của bệnh nhân cho thấy bệnh nhân đã bị nhiễm một loại amip ăn não người. Đây cũng là trường hợp phát hiện nhiễm amip đầu tiên được công bố rộng rãi trên báo chí ở Việt Nam. Đây cũng là ca nhiễm amip đầu tiên được đưa tin về bệnh viện Nhiễm trùng thành phố Hồ Chí Minh.

Bác sĩ Nguyễn Hoàn Phú, phó khoa nhiễm Virus – Anh, bệnh viện Nhiễm trùng thành phố Hồ Chí Minh cho biết về loại bệnh này như sau:

Bệnh này hiếm gặp, rất khó chẩn đoán, chỉ những vùng nước ngọt ấm nào có sự hiện diện của loại amip này thì người nào bơi lội trong nước thì mới bị nhiễm.

Tìm hiểu về bệnh amip ăn não người

Tác Giả: Việt Hà, phóng viên RFA

Thứ Bảy, 06 Tháng 10 Năm 2012 08:22

“Thủ thuật là bệnh này hiếm gặp, kể cả trên thế giới. Thủ thuật rất khó nhận, chứng候 vùng não có người nào có sự hiện diện của loài amip này thì người nào bị lây nhiễm thì mới bị nhận. Triệu chứng của bệnh nhận thì khi đưa bệnh nhận cảm giác nhức đầu, có thể thay đổi mới, khó chịu, có thể ói. Nhức đầu là triệu chứng chính. Sau đó có các dấu hiệu màng não. Nếu người bệnh nhận có thể bị co giật và hôn mê.”

Những triệu chứng ban đầu của căn bệnh có thể làm bệnh nhận nhầm tưởng mình bị cúm bình thường. Triệu chứng tiếp của bệnh nhận đầu tiên của bệnh viêm não tủy cũng tương tự. Người nhà bệnh nhận cho báo chí biết, anh đã từng mua thuốc ở nhà thuốc không khi. Sau đó vì bệnh trở nặng, bệnh nhận mới đến bệnh viện để khám.

Thường căn bệnh chỉ bắt phát trong vòng 5 đến 7 ngày sau khi amip vào cơ thể người. Theo bác sĩ Nguyễn Hoan Phú, hiện tại bệnh rất cấp tính sau khi các triệu chứng xuất hiện và bệnh nhận tử vong nhanh trong vòng dưới 5 ngày.

Những triệu chứng của căn bệnh cũng có thể làm các bác sĩ chẩn đoán nhầm nếu không có các xét nghiệm kỹ lưỡng. Bác sĩ Phú cho biết:

“Nó là một dấu hiệu bệnh viêm màng não nên cũng rất dễ nhầm lẫn với các bệnh viêm màng não khác.”

Vì sao bệnh hiếm Amip?

Amip ăn não người là một loài vi sinh vật đơn bào có tên khoa học là *Naegleria fowleri*. Loài amip này có thể tồn tại trong tự nhiên ở 3 hình thái. Chúng có thể ăn vi khuẩn giết chết các loài amip, hoặc có thể chuyển sang dạng trùng roi để bắt đi tìm môi trường thuận lợi hơn, hoặc biến thành dạng bào nang nếu gặp điều kiện khắc nghiệt. Chính vì khả năng này mà *Naegleria fowleri* rất khó bị tiêu diệt và có thể tồn tại dai dẳng hàng nghìn năm và thậm chí.

Theo cơ quan phòng chống bệnh dịch Hoa Kỳ, amip này có thể vào cơ thể con người qua đường mũi. Vì vậy các triệu chứng ban đầu của bệnh chỉ xảy ra là do bị lây trong các vùng nước ấm tự nhiên như sông, hồ, suối. Sau khi amip này vào cơ thể con người qua đường mũi, nó sẽ đi ngược lên não và phá hủy các tế bào não. Người ta không thể bệnh hiếm loài amip này khi uống nước nhiễm bệnh. Amip này cũng không tìm thấy trong nước biển.

Tìm hiểu về bệnh amip ăn não người

Tác Giả: Việt Hà, phóng viên RFA
Thứ Bảy, 06 Tháng 10 Năm 2012 08:22

Trong một số trường hợp hiếm hoi, amip cũng có thể xuất hiện trong các hệ thống miễn dịch không được kiểm soát trong các đường tiêu hóa.

Tại Mỹ, trong năm 2011 đã có hai trường hợp bệnh nhân tử vong vì căn bệnh này. Nguyên nhân sau đó được phát hiện là do họ đã sử dụng dụng cụ rửa mũi tại nhà gọi là Neti Pot. Các xét nghiệm sau đó tại nhà các bệnh nhân phát hiện amip này trong bệnh rửa mũi, thịt bị đun sôi nóng và vùi xuống trong phòng tắm.

Tại Việt Nam, ngay sau ca tử vong đầu tiên tại bệnh viện nhi tại thành phố Hồ Chí Minh, giới chức y tế Việt Nam cũng đã xác nhận trường hợp tử vong thứ hai của một em nhỏ 6 tuổi. Nguyên nhân bệnh được cho là tử do t.

Căn bệnh có thể sẽ đáng sợ?

Sau khi tin về căn bệnh amip ăn não người được báo chí loan tải, nhiều người dân đã tỏ ra lo lắng thắc mắc. Có người không rõ về nguy cơ mình có thể nhiễm bệnh thế nào. Chị Phạm Ngọc, một người dân ở Sài Gòn cho biết:

Hiện giới y vẫn chưa giải thích có một trường hợp được cứu sống và trường hợp đó phải đi từ 3 nhóm thuốc.

“Cũng sẽ chỉ vì trường hợp thứ hai bác sĩ kết luận rằng vì vậy nên càng chứng minh ra làm sao cũng, hoàn toàn không có hiểu biết gì về căn bệnh đó nên càng sợ nó. Trường hợp thứ hai bác sĩ nói là thì không khí gì đó. Trường hợp thứ hai là một bé xíu không tiếp xúc với nước, với đất, khả năng tiếp xúc đó là không có được, xong bác sĩ cũng không tìm được ra mà bác sĩ nói một câu mà nghe như là thì không khí, thì nghe càng hoang sợ vì nếu nguyên nhân thì không khí thì đúng là một cái gì đó vô hình thì người càng sợ.”

Trong khi đó, chị Tâm, một người dân ở Hà Nội thì cho biết chị cũng lo lắng khi được thông tin về căn bệnh, nhưng không nghĩ là khả năng nhiễm bệnh của mình và gia đình cao. Chị nói

Tìm hiểu về bệnh amip ăn não người

Tác Giả: Việt Hà, phóng viên RFA
Thứ Bảy, 06 Tháng 10 Năm 2012 08:22

“Nói chung là cái đó chỉ là đưa a tin, nghe thì sợ thôi, nhưng mình chỉ sợ y khi mình có các hoạt động đưa có thể lây cái amip đó. Theo chúng tôi báo thì amip đi từ mũi... thối nhưng là do đi bởi vì các chỉ ngoài thiên nhiên.”

Nếu lo này cũng một phần xuất phát từ việc chúng tôi đoán và đưa tin căn bệnh. Bác sĩ Nguyễn Hoan Phú cho biết:

“Hiện giờ vẫn thấy chỉ có một trường hợp được đưa ra và trường hợp đó phải đưa tin 3 nhóm thuốc. Nhưng mà Việt Nam mình có hai nhóm thuốc có thể có. Nhưng đi tìm bệnh thì công việc, trường hợp bệnh nhân từ vòng rớt là nhanh trong vòng dưới 5 ngày sau khi khởi phát bệnh. Bệnh này nếu chúng tôi đoán thì đưa tin rớt là khó.”

Cơ quan phòng chống bệnh dịch Hoa Kỳ cho biết từ từ vòng của căn bệnh này là 99%. Trong số 123 trường hợp được phát hiện tại Hoa Kỳ từ năm 1962 đến năm 2011 chỉ có một trường hợp duy nhất được đưa ra vào năm 1978.

Mặc dù khó đưa tin, nhưng đây là bệnh không lây nhiễm và cũng không phải là bệnh truyền nhiễm xuyên quốc gia. Theo số liệu từ ngành kê của Hoa Kỳ, trong vòng 10 năm từ năm 2002 đến năm 2011, chỉ có 32 trường hợp bệnh phát hiện nhiễm bệnh tại Mỹ, trong đó 28 trường hợp bệnh nhiễm là do nhiễm từ sông hồ, suối. Kể từ khi amip này được hai bác sĩ người Australia lần đầu tiên mô tả vào năm 1965, đến nay chưa thấy ghi nhận phát hiện được khoảng 150 ca.

Đôi khi những người thích đi bởi vì các bệnh, nguy cơ nhiễm amip này là rất khó xảy ra. Bác sĩ Nguyễn Hoan Phú giải thích:

Nếu uống 1 mg chloride trong 1 lít nước thì cũng đã có thể diệt được con amip này rồi. Cho nên nói chung hãy bởi vì Việt Nam mình là an toàn.

“Thường thì hãy bởi vì của Việt Nam mình là an toàn. Ví dụ như thành phố Hồ Chí Minh này là an toàn vì hãy bởi vì mình đã đưa ra lý luận, và sinh theo đúng chu kỳ để đảm bảo. Thứ hai là nếu uống 1 mg chloride trong 1 lít nước thì cũng đã có thể diệt được con amip này rồi. Cho nên nói chung hãy bởi vì Việt Nam mình là an toàn.”

Tìm hiểu về bệnh amip ăn não người

Tác Giả: Việt Hà, phóng viên RFA

Thứ Bảy, 06 Tháng 10 Năm 2012 08:22

Cách phòng tránh

Các bác sĩ cho rằng, việc phòng tránh nhiễm amip hoàn toàn không quá khó khăn đối với mọi người. Bác sĩ Nguyễn Hoan Phú nêu ra một số biện pháp như sau:

“Chuyên ao hồ vân vân, đi du lịch đến các em đi chơi, bệnh thân người là khi nãy xuống vùng ao hồ bị thì tất nhiên nên có các biện pháp phòng hộ như kẹp mũi khi bị lội sâu, hoặc nếu người làm mưu sinh bị lội như vậy thì nên có mặt nạ dưỡng khí để bảo vệ thì an toàn hơn.”

Tại Mỹ, sau khi phát hiện hai ca nhiễm *Naegleria fowleri* đầu tiên do sử dụng neti pot tại nhà, các chuyên gia y tế khuyến cáo người dân nên sử dụng nước đun sôi để nguội để rửa mũi. Thậm chí rửa mũi cũng phải được làm sạch trước khi sử dụng.

Tại Việt Nam, các chuyên gia y tế cũng khuyến cáo người dân không nên hoang mang lo sợ mà đi xô đến các phòng khám bệnh không cần thiết vì đây không phải là một bệnh dễ chữa.